Dosarul nr. 4r-464/25 Judecătoria Străşeni, sediul Călăraşi
4-24089125-02-4r-31012025 Judecătorul: Arhip Valeriu

D E C I Z I E
În numele Legii

05 mai 2025 mun. Chişinău

Colegiul Penal al Curții de Apel Centru

Avînd în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecător: Robu Oxana
Judecătorii: Schibin Vladislav
Cojocaru Olga

judecând în ordine de recurs, fără participarea părților, recursul contravenientului Trofim Vadim, declarat împotriva hotărârii Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 27 decembrie 2024, în cauza contravențională privind învinuirea lui Trofim Vladimir *****, în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional,

Procedura de înștiințare a părților a fost executată.

A C O N S T A T A T:

În data de 02 august 2024, executorul judecătoresc Dudnicenco Eugeniu a întocmit în privința lui Trofim Vladimir ***** procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 01/2024 pentru comiterea de către acesta din urmă a contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, neexecutarea intenționată a hotărârii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare.

A indicat că, persoana în privința căreia a fost intentată procedura contravențională, Trofim Vladimir *****, în calitate de debitor se eschivează intenționat de la executarea titlului executoriu eliberat în temeiul hotărârii Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 20 februarie 2017, prin care s-a dispus încasarea de la Trofim Vladimir ***** în beneficiul lui Trofim Maria pensia de întreținere a copiilor minori comuni: - Trofim Vlada a.n. ***** în sumă fixă de 1000 (una mie) lei lunar, - Trofim ***** a.n. ***** în sumă fixă de 950 (nouă sute cincizeci) lei lunar, - Trofim Emilia a.n. ***** în sumă bănească fixă de 750 (șapte sute cincizeci) lei lunar.

La data de 08 august 2024, procesul-verbal, a fost depus în Judecătoria Străşeni, sediul Călăraşi, pentru soluționarea fondului conform competenței jurisdicționale.

Prin încheierea Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi, din 13 august 2024 cauza a fost acceptată pentru examinare.

Prin hotărârea Judecătoriei Străşeni, sediul Călăraşi din 27 decembrie 2024, a fost recunoscut Trofim Vladimir ***** vinovat în săvârșirea contravenției prevăzute la art. 318 alin.(1) din Codul contravențional și i-a fost aplicată o sancțiune contravențională sub formă de amendă în mărime de 30 (treizeci) unități convenționale (1 unitate convențională = 50 lei), ceea ce constituie 1500 (una mie cinci sute) lei, care urmează a fi achitată în bugetul de stat. I s-a explicat lui Trofim Vladimir ***** dreptul de a achita jumătate din cuantumul amenzii stabilite, dacă o plătește în cel mult 3 zile lucrătoare de la data aducerii la cunoștință a hotărârii, cât și prevederile art. 34 alin. (4) Cod contravențional potrivit cărora, în cazul neachitării amenzii în

decurs de 30 zile de la data stabilirii ei, instanța o poate înlocui cu amendă dublă, ori cu muncă neremunerată în folosul comunității sau cu arest contravențional.

Nefiind de acord, contravenientul Trofim Vadim, a declarat cerere de recurs împotriva hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 decembrie 2024, prin care a solicitat admiterea recursului, casarea hotărârii și dispunerea rejudecării cauzei în prima instanță deoarece este necesară administrarea de probe suplimentare.

În motivarea recursului s-a invocat că, la adoptarea soluției de către instanța de fond nu s-a luat în considerare că parțial a executat documentul executoriu, ultima suma de bani achitată a fost la 23 decembrie 2024, în sumă de 10 mii lei, suplimentar sumelor achitate anterior, însă din motiv că este încadrat în grad de dizabilitate cu grad mediu, are diabet zaharat de tip 2, starea de sănătate fiind precară, de nenumărate ori a avut accese, fiind internat în spital la tratament, nu este încadrat în câmpul muncii din cauza sănătății, beneficiază de prestații sociale, cuantumul prestațiilor sociale constituind suma de 1111.14 lei, iar la moment de alte surse financiare nu dispune, mai mult ca atât că documentul executoriu este în executare în prezent.

Notează recurentul că, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă ca instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția.

Susține că nepronunțarea instanței asupra acestor argumente echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei, iar hotărârea urmează a fi casata cu rejudecarea cauzei, întrucât asemenea eroare judiciara nu poate fi corectata în instanța de recurs, care nu este in drept de a da o noua apreciere probelor din dosar și în instanța de recurs nu poate fi satisfăcută cerința părții de a administra noi probe.

Conform art.471 alin. (1)-(2) din Codul contravențional, recursul se judecă de un complet din 3 judecători, fără prezența părților. Instanța de recurs fixează data examinării recursului și dispune să se comunice părților la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului de depunere a referinței.

Fiind notificate de către instanța de recurs părțile la proces, în conformitate cu art.471 alin.(2) Cod contravențional, agentul constatator, și contravenientul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Chișinău, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată.

Colegiul penal, ținând cont de faptul că, speța deferită justiției nu reprezintă o cauză de un interes deosebit pentru jurisprudență care ar impune prezența părților nemijlocit în ședință de judecată, prin prisma dispoziției generale din art. 471 alin.(1) Cod contravențional, a procedat la examinarea cauzei contravenționale fără prezența părților, dar cu acordarea dreptului participanților la proces de a depune referințe.

Judecând recursul declarat, examinând materialele cauzei, raportând situaţia de fapt la cea de drept, Colegiul penal ajunge la concluzia că recursul, urmează a fi admis hotărîrea urmând a fi casată, cu remiterea cauzei la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată, din următoarele considerente*:*

În conformitate cu prevederile art.473 alin.(1) pct.2) lit. c) Cod contravențional, după examinarea recursului, instanța de recurs admite recursul, casând hotărârea atacată, parțial sau integral, și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță dacă este necesară administrarea de probe suplimentare, dacă a constatat încălcări ale normelor de procedură privind formarea completului instanței de judecată, privind citarea obligatorie a părților, privind respectarea

dreptului la apărare și a dreptului la interpret, precum și dacă a constatat încălcări ale prevederilor art.33-35 din Codul de procedură penală aplicate corespunzător

În temeiul prevederilor art. 462 alin. (1) Cod contravențional, hotărârea judecătorească trebuie să fie legală, întemeiată și motivată.

În conformitate cu prevederile art. 8 alin. (2) Cod contravenţional, este supusă răspunderii contravenţionale numai persoana care a săvârşit cu intenţie sau din imprudenţă o faptă prevăzută de legea contravenţională.

În corespundere cu prevederile art. 440 alin. (1) Cod contravenţional, constatarea faptei contravenţionale înseamnă activitatea, desfăşurată de agentul constatator, de colectare şi de administrare a probelor privind existenţa contravenţiei, de încheiere a procesului - verbal cu privire la contravenţie, de aplicare a sancţiunii contravenţionale sau de trimitere, a dosarului, după caz, funcţionarului abilitat să examineze cauza contravenţională, din cadrul autorităţii din care face parte agentul constatator, în instanţa de judecată sau în alt organ spre soluţionare.

În temeiul prevederilor art. 442 alin. (1) Cod contravenţional, procesul-verbal cu privire la contravenţie este un act prin care se individualizează fapta ilicită şi se identifică făptuitorul. Procesul - verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale şi a probelor acumulate, în prezenţa făptuitorului sau în absenţa lui.

În conformitate cu prevederile art. 425 alin. (1) Cod contravenţional, probele sunt elemente de fapt, dobândite în modul stabilit de prezentul cod, care servesc la constatarea existenţei sau inexistenţei contravenţiei, la identificarea făptuitorului, la constatarea vinovăţiei şi la cunoaşterea altor circumstanţe importante pentru justa soluţionare a cauzei.

Conform dispozițiilor art. 441 alin. (1) lit. a) Cod contravenţional, procesul contravenţional nu poate fi pornit, iar dacă a fost pornit, nu poate fi efectuat şi va fi încetat în cazurile în care nu există faptul contravenţiei.

Este de menționat că, la judecarea cauzei instanța de fond nu a ținut cont de cerințele art.458 Cod contravențional, care prevede că, la examinarea cauzei contravenționale instanța de judecată este obligată să determine caracterul veridic al contravenției imputate, existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei, vinovăția persoanei precum și alte circumstanțe ce au importanță la examinarea cauzei, adică să examineze cauza sub toate aspectele, complet și obiectiv cu respectarea dreptului la un proces echitabil și la apărare.

În fapt, Colegiul penal constată că, prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 20.02.2017, Trofim Vladimir ***** a fost obligat de a achita în beneficiul lui Trofim Maria pensia de întreținere a copiilor minori comuni: - Trofim Vlada a.n. ***** în sumă fixă de 1000 (una mie) lei lunar, - Trofim ***** a.n. ***** în sumă fixă de 950 (nouă sute cincizeci) lei lunar, - Trofim Emilia a.n. ***** în sumă bănească fixă de 750 (șapte sute cincizeci) lei lunar.

În data de 02 august 2024, executorul judecătoresc Dudnicenco Eugeniu a încheiat în privința lui Trofim Vladimir ***** procesul-verbal cu privire la contravenție nr. 01/2024 pentru comiterea de către acesta a contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional neexecutarea intenționată a hotărârii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare și care la data de 08 august 2024, a fost depus în Judecătoria Strășeni, sediul Călărași, pentru soluționarea fondului conform competenței jurisdicționale.

Prima instanță, soluționând cauza a conchis că vinovăția lui Trofim Vladimir ***** și-a găsit confirmare, iar fapta prejudiciabilă comisă întrunește elementele constitutive ale contravenției, prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional - neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărârii instanţei de judecată.

În conformitate cu art. 458 Cod contravențional, examinând cauza contravenţională, instanţa de judecată este obligată să determine: caracterul veridic al contravenţiei imputate; existenţa cauzelor care înlătură caracterul contravenţional al faptei; vinovăţia persoanei în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional; existenţa circumstanţelor atenuante şi/sau agravante; necesitatea sancţionării şi, după caz, caracterul sancţiunii contravenţionale; alte aspecte importante pentru soluţionarea justă a cauzei.

Se subliniază că, CtEDO, în speța Luka contra României a evidențiat că art. 6 implică faptul că deciziile instanțelor trebuie să precizeze în mod suficient motivele pe care se întemeiază, astfel încât să arate că părțile au fost ascultate și să garanteze posibilitatea unui control public al administrării justiției. Altfel spus, art.6 îi atribuie „instanței" obligația de a efectua o examinare efectivă a motivelor, argumentelor și probelor părților, cu excepția cazului în care se apreciază relevanța acestora și fără a fi înțeleasă ca implicând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk împotriva Țărilor de Jos, pct.19-20, pct.59 și 61). Curtea evidențiază că trebuie să se țină seama de relevanța și incidența argumentului sau motivului cu privire la care instanța nu s-a pronunțat la încheierea cauzei (Jahnke și Lenoble împotriva Franței (dec.), nr.40490/98 și Dima împotriva României, 16 noiembrie 2006).

Din interpretarea art.6 al CEDO, pronunțarea de către instanțele judecătorești a unor hotărâri motivate constituie una dintre garanțiile dreptului fundamental la un proces echitabil și acesta presupune obligațiunea instanței judecătorești de a se expune în hotărârile contestate asupra tuturor cerințelor acțiunii, precum și argumentelor invocate de către părți întru, respectiv, admiterea sau respingerea acestora.

Instanța de recurs reține ca fiind elocvente speței prevederile art. 23 alin. (1) din Codul de executare, potrivit cărora, în cazul în care acțiunile (inacțiunile) cu elemente ale contravenției ale persoanelor care, fără motive justificative, nu îndeplinesc cerințele executorului judecătoresc sau împiedică executarea documentului executoriu, executorul judecătoresc întocmește un proces-verbal cu privire la contravenție, pe care îl înaintează spre examinare instanței de judecată. În cazul în care aceste acțiuni conțin elemente ale infracțiunii, executorul judecătoresc expediază materialele organelor de urmărire penală.

În continuare Colegiul penal elucidează că, este cert că hotărârile şi sentinţele judecătoreşti au caracter obligatoriu, iar dreptul la un tribunal garantat de articolul 6 alin. (1) din Convenție ar fi iluzoriu, dacă ordinea juridică internă a unui stat contractant ar permite ca o hotărâre judecătorească definitivă şi obligatorie să rămână inoperantă în detrimentul unei părți, însă în cazul de față, executorul judecătoresc nu a prezentat probe care ar confirma comiterea faptei contravenționale în forma stabilită de către legiuitor, prin dovedirea fără echivoc, prin probe concludente, pertinente și utile a conjuncturii neexecutării intenționate sau eschivării de la executare a hotărârii instanței de judecată prin care s-a dispus încasarea datoriei.

Așadar, prin prisma circumstanțelor dezvăluite supra, Colegiul conchide că, în speță, prima instanță stabilind vinovăția persoanei în comiterea contravenției prevăzute de art.318 alin.(1) din Codul contravențional, nu a dat apreciere argumentelor lui Trofim Vadim despre executarea parțială a documentului executoriu, precum și nu a dat apreciere argumentelor acestuia referitor la starea sa de sănătate (deținerea gradului de dizabilitate), precum și lipsa unui loc de muncă și lipsa mijloacelor bănești.

Într-o altă ordine de idei, în situația în care la materialele cauzei contravenționale lipsește cu desăvârșire vreo probă care ar confirma posibilitatea reală a lui Trofim Vadim de a executa hotărârea instanței de judecată integral, sau că acesta ar deține careva venituri, însă intenționat nu achită datoria, și, pe cale de consecință, împotrivirea, cu rea-voință, a debitorului de a purcede la

executarea hotărârii instanței de judecată, prima instanță primit a conchis despre vinovăția lui Trofim Vadim în comiterea contravenției prevăzută de art.318 alin.(1) din Codul contravențional- neexecutarea intenţionată sau eschivarea de la executare a hotărîrii instanţei de judecată ori a documentului executoriu menționat la art. 11 lit. c) sau d) din Codul de executare.

Totodată, Colegiul remarcă că, executorul judecătoresc Dudnicenco Eugeniu, întocmind la data de 02 august 2024 procesul verbal de contravenție, pentru comiterea de către acesta a contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, executorul judecătoresc cu a stabilit cuantumul restanței la pensia alimentară la acea dată.

În acest punct de analiză, Colegiul judiciar notează că, obiectul juridic special al faptelor prevăzute la art.318 Codul contravențional îl constituie relațiile sociale cu privire la prevenirea neexecutării intenționate sau eschivarea de la executarea hotărârii instanței de judecată.

Latura obiectivă a faptelor prevăzute la art.318 alin.(1) Codul contravențional, cu referire la speță dată, constă în acțiunea de neexecutare intenționată a hotărârii instanței de judecată.

Instanța de recurs subliniază că, instanța de judecată, apreciind probatoriul administrat la caz, în conformitate cu art.458 alin.(1) Cod contravențional urma să stabilească caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, existența circumstanțelor atenuante şi/sau agravante, necesitatea sancționării şi, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale.

Colegiul penal menționează că, analiza pe care instanța de judecată o face în legătură cu motivele de fapt şi de drept, care i-au format convingerea în sensul unei anumite soluții trebuie să fie clară şi simplă, precisă, conchisă şi fermă, să aibă putere de convingere.

Mai mult ca atât, exercitându-și calea de atac în ordine de recurs, recurentul Trofim Vladimir a anexat la materialele cauzei înscrisuri noi, cu titlu de probă, a căror apreciere nu a fost supusă de către instanța ierarhic inferioară, considerent din care, Colegiul judiciar este în dificultate de a aprecia legalitatea hotărârii contestate, în lipsa controlului judiciar, sub aspectul oportunității înscrisurilor noi prezentate de către Trofim Vladimir.

Or, în situația în care probele respective pot confirma, combate ori pune la îndoială caracterul veridic al contravenției imputate, vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional, instanța de judecată este obligată să asigure un echilibru a intereselor părților și participanților la proces.

Respectiv, circumstanțele stabilite supra, combat concluzia primei instanțe, ceea ce denotă că instanța de fond nu și-a motivat corespunzător soluția.

Elucidarea tuturor împrejurărilor menționate are o mare importanță la examinarea corectă a cauzei, ceea ce instanța de judecată nu a efectuat, prin ce au fost ignorate normele dreptului procedural și dreptul la un proces echitabil, care neapărat servește drept temei pentru anularea hotărârii atacate și remiterea cauzei la o nouă examinare, în aceiași judecătorie, în alt complet de judecată.

În acest context, instanța de recurs reiterează că instanța de fond este obligată să se pronunțe asupra tuturor argumentelor invocate de participanții la proces. Or, neexpunerea asupra unei cerințe, se egalează cu faptul că nu au fost auzite părțile. Conform practicii CEDO, în cauza Fomin împotriva Moldovei, Cererea nr. 36755/06, Curtea a statuat că: „Rolul unei Decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o Decizie motivată oferă părților posibilitatea de a o contesta precum și posibilitatea ca Decizia să fie revizuită de către o Instanță de Recurs”. Doar prin adoptarea unei decizii motivate, poate avea loc un control public al administrației Justiției (c.f. Hirvisaari împotriva Finlandei, nr. 49684/99, parag. 30, 27.09.2001).

Aşadar, instanța de fond nu a examinat cauza sub toate aspectele, în mod complet și obiectiv, fără a clarifica circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a cauzei, fiind necesară administrarea de probe suplimentare, astfel că, Colegiul penal admite cererea de recurs, casează hotărârea contestată și dispune rejudecarea cauzei în primă instanță, de către un alt complet de judecată.

La judecarea cauzei instanța de fond urmează să țină cont de cerințele art.458 Codul contravențional, urmând să înlăture lacunele comise la examinarea cazului şi în dependență de probele acumulate, să pronunțe o hotărâre legală, întemeiată şi motivată.

Reieșind din cele menționate Colegiul penal conchide asupra temeiniciei recursului declarat, și din motivele indicate supra, casează hotărârea, cu remiterea cauzei spre examinare în fond în aceiași instanță de judecată, în alt complet de judecată.

În conformitate cu prevederile art. 473 alin. (1) p.2) lit. c) Cod contravențional, Colegiul penal al Curții de Apel Centru -

D E C I D E:

Se admite recursul declarat de către contravenientul Trofim Vadim, împotriva hotărîrii Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 decembrie 2024.

Se casează hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Călărași din 27 decembrie 2024, pronunțată în cauza contravențională privind învinuirea lui Trofim Vladimir *****, în comiterea contravenției prevăzute de art. 318 alin.(1) Cod contravențional, și trimite cauza la rejudecare în aceeași instanță, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecător: Robu Oxana

Judecător: Schibin Vladislav

Judecător: Cojocaru Olga